

Notitie betreffende de aanpassingen voor onze dyslectische leerlingen bij de cito toets Begrijpend Lezen.

In deze notitie wordt de volgende vraag beantwoord:

Mag bij de citotoets Begrijpend Lezen de zwakke technische leesvaardigheid van een dyslectische leerling gecompenseerd worden d.m.v. aanpassingen aan de afnamecondities?

Uitgangspunt van Cito is steeds geweest dat hulpmiddelen niet zijn toegestaan bij het afnemen van Cito-toetsen. De toets zou dan namelijk niet meer precies meten waarvoor ze is bedoeld. In het geval van begrijpend lezen betreft dit de combinatie van taalbegrip en technische leesvaardigheid. Tevens zijn de resultaten in geval van aanpassingen niet meer af te zetten tegen een landelijke normgroep; alleen de vordering van een leerling ten opzichte van zichzelf kan worden vastgesteld.

Aanpassingen die wel werden/worden toegestaan zijn:

- Meer tijd om de toets te maken
- Toets in delen afnemen
- Vergroten van de tekst van A-4 naar A-3
- Toetsen op maat (functioneringsniveau)
- Digitaal afnemen van de toets (bij begrijpend lezen geen auditieve ondersteuning)

Inmiddels zijn de inzichten gewijzigd en zijn er meerdere aanpassingen mogelijk.

Op basis van de richtlijnen van Cito, Masterplan Dyslexie, Stichting Dyslexie Nederland en Passend Onderwijs Regio Zuid-Kennemerland zijn de volgende aanpassingen bij de afname toegestaan:

- 1 Alle hierboven reeds genoemde aanpassingen (relatief klein)
- 2 Tekst van tevoren laten lezen
- 3 Tekst laten voorlezen.

Bij deze aanpassingen van de afnamecondities dient men zich te realiseren dat de uitkomsten van de toets geen betrouwbare meting geven van de vaardigheid die de toets beoogt te meten en deze gewijzigde condities dienen

dan ook vastgelegd te worden en zo nodig met derden gecommuniceerd te worden. De leerkracht informeert de ouders hierover.

Welke aanpassing voor een individuele leerling ingezet kan worden is ter beoordeling van de leerkracht en de interne dyslexiespecialist en hangt uiteraard nauw samen met de ernst van de dyslexie. Uitgangspunt is dat de aanpassing zo klein mogelijk wordt gehouden. Dus eerst de aanpassingen genoemd onder 1, dan die genoemd onder 2 en pas in laatste instantie het voorlezen van de teksten.

Voor de kinderen die ernstige dyslexie hebben en voor wie voorlezen de beste aanpassing is een tweesporenbeleid mogelijk, mits dit niet te belastend is voor de leerling:

De toets wordt afgenomen op het functioneringsniveau van de leerling zonder aanpassingen en tevens wordt de toets van het groepsniveau afgenomen, waarbij deze wordt voorgelezen.

Met dit tweesporenbeleid wordt zowel recht gedaan aan het doel van de toets als aan de dyslexie van de leerling. Tevens kan het een beeld geven van de mate waarin de leerling belemmerd wordt door zijn/haar technische leesvaardigheid.

De leerkracht overlegt steeds met de ouders over de eventuele aanpassingen.

14 september 2017

Christine Koeman

